JOCURI UTILE ÎN CORECTAREA ŞI DEZVOLTAREA LIMBAJULUI

Profesor logoped Ciobîcă Elena - Mirela, C.J.R.A.E. Buzău

(Centrul Logopedic Interşcolar Rm. Sărat)

Corectarea și dezvoltarea vorbirii copiilor se realizează în mod treptat, prin lărgirea relaţiilor verbale cu cei din jur, prin dezvoltarea capacității copilului de a lucra, prin imitație sau cu ajutorul jocurilor. Jocul, în terapia logopedică, ajută copilul să depășească anumite bariere psihologice legate de comunicare, cum ar fi jena propriului bagaj de cuvinte sau a defectului de articulație, îi oferă sprijin, oferindu-i mai multe posibilități de expresie - mimico-gestual, plastic; dezvoltă creativitatea, personalitatea, fortifică voința și atenția și îmbină stiluri diferite de învățare.

Jocul trebuie să fie o activitate plăcută, adresându-se nivelului actual al copilului. Logopedul este un inițiator, mediator, coordonator și nu schimbă, pe parcurs, regulile. Fiecare copil trebuie să înțeleagă regulile. Copiii vor fi încurajați să nu trișeze și să nu ridiculizeze. Pentru ca jocul să fie eficient, trebuie clarificat. Logopedul trebuie să creeze o atmosferă destinsă. Jocurile utilizate în terapie vor ține seama de numărul de participanți, de specificul tulburării de limbaj vizate, de vârsta și dezvoltarea copiilor și de etapa de corectare.

Vom începe cu jocuri logopedice simple, pentru educarea respiratiei, care au ca obiective relaxarea generală a organismului, realizarea unui ritm simplu de respirație, fără efort, precum și dezvoltarea respirației diferențiale.

- **Răceala** – jocul are ca obiectiv specific inspirul normal alternativ, pe o nară, apoi pe cealaltă. Logopedul explică si execută model jocul: “suntem răciți, nasul ne este înfundat, putem respira doar cu o nară, iar apoi cu cealaltă, în timp ce acoperim cu șervetelul câte o nară”.
- **Mirosuri parfumate** – are ca obiectiv specific inspirul pe nas, expirul pe nas; ne sunt necesare un servețel, o jucărie de pluș, un spray. Logopedul explică și execută model jocul: vom imita culesul și mirosirea unei flori, apoi mirosim un șervețel parfumat, iar, la final, vom mirosi o jucărie de pluș parfumată anterior.
- **Un bunic adormit** – are ca obiectiv specific inspirul pe nas si expirul normal pe gura. Copilul va imita sforăitul unui bunic (se poate folosi o imagine cu un bunic care doarme).

Jocurile logopedice pentru **stimularea pronuntiei corecte a sunetelor** constituie intervenția terapeutică propriu-zisă asupra corectării tulburărilor de pronunție. Ele trebuie să fie prezente sub forma unor activități distractive, prin care copilul să realizeze progrese în vorbire într-un mod plăcut și atractiv. Exercițiile și jocurile de acest tip trebuie să fie scurte și variate, antrenând în mod continuu copilul.

Jocuri pentru emiterea sunetului “S”:

1. **Poza**: „Facem o poză! Te rog, zâmbește!”
2. **Chemăm pisica**: cu ajutorul unui creion dermatograf se va desena pe degetul arătător o pisica (urechi, ochi, mustăți etc.), iar când copilul va pronunța „pisss, pisss!”, degetul–pisică se va îndrepta spre el. La început, chemarea pisicii se va face în șoaptă, apoi din ce în ce mai tare.
3. **Un șarpe vorbareț**: "dacă șarpele ar vorbi, s-ar auzi așa...". Logopedul va pronunța sunetul S, prelung, cerându-i copilului să repete dupa el.

Jocuri pentru emiterea sunetului “C”

1. **Răceala**: „Cum tușim când suntem răciți?”
2. **Somnorosul**: „Arată-mi, cum faci când ți-e somn?”
3. **Pelicanul**: „Cum înghite pelicanul peștele?”

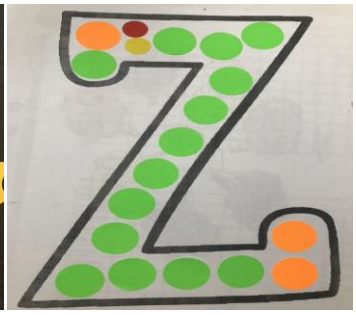
4. **Un cuc lăudaros**: copilul va imita zborul unei păsări concomitent cu pronunția "cântecului" cucului: cu-cu-cu-cu...pornind de la o voce șoptită, la una din ce în ce mai puternică.

Jocuri pentru emiterea sunetului "H"

1. **Frigul**: cu gura larg deschisă, se expiră ușor aer cald, ținând palmele în fața gurii (se imită acțiunea de a-ți încălzi mâinile).
2. **Puiul de pisică**: copilul va imita zgomotul scos de o pisică ce se apară de un câine.
3. **Râsul**: se va atinge, ușor, cu o pană, mâna copilului, declanșându-i râsul: ha-ha-ha.
4. **Strănutul**: se va atinge, ușor, cu o pană, nasul copilului, imitându-se strănutul: "hapciu! hapciu!"

Jocuri pentru emiterea sunetului "B"

1. **Un copil bosumflat**: se imită această expresie prin umflarea obrajilor, pentru câteva secunde, în fața oglinzii.
2. **Spargerea balonului**: se umflă obrajii, iar cu degetele arătătoare se apasă pe obraji, aerul fiind expirat cu putere pe gură.
3. **Sforăitul calului**: se inspiră cu putere pe nas și se expiră pe gură, cu punerea în vibrație a buzelor.
4. **Vântul adormit**: copilul va sufla, ușor, hârtiuțele din palmă care, datorită jetului slab, nu vor cădea (în cazul în care hârtiuțele cad din palmă, sunetul pronuntat a fost P, nu B).
5. **Toba**: se va cere copilului să bată cu palmele în masă, concomitent cu pronunția zgomotului produs de tobă: „bum-bum".
6. **Tunetul**: copilul va lovi cu pumnul în masă, concomitent cu pronunția cuvântului „bum".
7. **Scafandrul**: logopedul îi va spune: "vei fi un scafandru sub apă, te vei ține de nas și vei lăsa aerul să iasă din când în când, repetând ceea ce vei auzi: b-ba-be-bi-bo-bu...".

Un alt tip de joc este cel în care urmărim **dezvoltarea atenției auditive**, recunoașterea de către copil a aparatului fonoarticulator, recunoașterea și familiarizarea cu diferite tipuri de comunicare interumană, precum si familiarizarea cu metodele și procedeele specifice logopediei.

Extratereștii

Copiii vor fi atenționați asupra faptului că vor asculta o conversație între o familie de extratereștri. Aceștia nu folosesc cuvinte ca și oamenii, dar, dacă suntem atenți, ne vom da seama de câteva lucruri din comunicarea lor. Fiecare membru al familiei de extratereștri va avea vocea diferită și va folosi o altă intonație. Exemplu: mama- ma; tata- me?; copilul - mo; mama – mu!; copilul – mu?; tata - mu, mu!. Se pot discuta posibile scenarii în legatură cu ceea ce au auzit: câte personaje erau?, de unde ne putem da seama? etc.

Vocea

Logopedul spune: "Priviți-mi cu atenție buzele și apoi îmi spuneți ce am spus!" Profesorul pronunță fără voce propoziția "Noi suntem la logopedie". Copiii vor fi întrebați ce

au înțeles, iar apoi se compară aceeași propoziție cu sau fără voce. Copiii vor fi îndemnați să încerce, pe rând, aceste tipuri de pronunție.

BIBLIOGRAFIE:

Bartok, Eva - Joc – bucurie - ochi strălucitori, Editura Homo Ludens, Târgu Mureș, 2011.
Hărdălău, Laura – Logopedie prin jocuri si exerciții, Editura Primus, Oradea, 2010.
Hărdălău, Laura – Culegere de jocuri logopedice, Editura Primus, Oradea, 2011.